

Haberler > Yazarlar > Taha AKYOL > Diyanet kavgası

Taha Akyol

Diyanet kavgası

5 Haziran 2017

DIYANET kurumu üzerine bir kavga yürütülüyor. Diyanet İşleri Başkanı Mehmet Görmez'i istifaya zorlamak için FETÖ suçlaması bile yapıldı!

Toplumumuzda hassas ve geniş kitleleri ilgilendiren din konusunda Diyanet'in tavrı çok önemli olduğu için bu kavga da çok önemli.

Türkiye'de ilahiyat camiasının akademik nitelikli din anlayışıyla bazı cemaatlerin mistisizm ve menkıbe ağırlıklı din anlayışı hep farklı oldu, hatta çatıştı.

Kuruluş amacına uygun olarak Diyanet, gittikçe daha fazla ilahiyatçı akademisyenin görev aldığı bir dini kurumdur.

DIYANET'İN İKİ İŞLEVİ

Eski medreseden farklı olarak tarih ve sosyoloji gibi bilimsel metotlara daha açık ve bu sayede tefsir,

hadis, kelim gibi dini ilimleri de “metot” açısından yeniden ele alan bir din anlayışını Diyanet temsil ediyor....

Diyanet; “**şeyh, efendi hazretleri**” gibi popüler mistik otoritelere bağlanmak yerine, kitaba bakmak, okumak, araştırmak yoluyla dini bilgiye ulaşılmasını teşvik ediyor.

Diyanet’in bu iki işlevi tabii zamanla daha da gelişecektir.

Diğer İslam ülkelerinde din anlayışlarının nelere yol açtığını düşünülürse, Diyanet’in önemli ve olumlu rolü kolayca fark edilir.

GÖRMEZ’İN KARIYERİ

Bu açıdan, Prof. Mehmet Görmez’in ilk akademik tezini Kazan Türklerinden fevkalade saygın bir mütefekkir ve müceddit (yenilikçi) olan Musa Carullah Bigiyev üzerinde yapmasını ben son derece değerli buluyorum.

Prof. Görmez’in akademik konusu “**hadis**”tir, yani Peygamberimizin söz ve davranışları...

Tarihte de bugün de çok tartışmaların yapıldığı bir alandır bu.

Tarihte “**hadisçiler**” ile yeni yorumlar getiren “**kelamcılar**” arasında çok sert tartışmalar olmuştu.

Prof. Görmez “**Hadis İliminin Temel Meseleleri**” adlı kitabında anlatır: 8. yüzyılda yaşayan büyük fıkıh/hukuk âlimi Ebu Yusuf “**hadis rivayetleri gittikçe çoğalıyor**” diye yazmıştı.

Halka heyecan vermek, mistik duyguları beslemek, taraftar toplamak, göze girmek gibi sebeplerle sonradan hadisler uydurulmuştu. Bunda farklı kültürlerdeki efsane ve menkıbelerin de etkisi oldu.

Bu mirasın gözden geçirilmeden olduğu gibi tekrarı, günümüzde ne tür sorunlara yol açılıyor, bellidir.

DİN VE HUKUK

Görmez’in doktora tezi bu konuda “**Metodoloji Sorunu**”dur.

Mesela “**günlük dil**” ve “**yüksek dil**” farkı açısından bakınca hadisler nasıl görünür?

Yahut “**din dili**” ile “**hukuk dili**” arasındaki fevkalade önemli fark: Fıkıhçılar, alanlarının alışkanlığıyla hadislere “**hüküm çıkarmak**” için, kanun metinleriymiş gibi okuyarak baktılar. Prof. Görmez hadislere, niteliğine göre bakılması gerektiğini örneklerle anlatıyor. (OTTO Yayınları)

Sosyolog İbn Haldun da Prof. Görmez’in referans kaynaklarından biridir.

Bu konuların günümüz açısından önemi şu: Prof. Görmez, V. Din Şûrası’ndaki konuşmasında “**dini metinleri bir kanun metni gibi algılayan... Allah’ın insana bahsettiği akıl ve istidatları vahyin karşısına koyarak reddeden**” bağnaz dindarlık anlayışlarını eleştirdi, bu anlayışların DAİŞ’lere zemin hazırladığını belirtti.

Bu tür Selefiyeci anlayışların da menkıbeci mistik grupların da Diyanetten uzak olması gerekir.

Dinin ve hukukun avrı alanlar olduğunun kavranması. çağımızda İslam toplumlarının düzenli devlet

kurumuna, hukuk devleti düzeyine ulaşmaları için şarttır.

Netice: Diyanet ilahiyatın yüksek akademik kadrolarıyla yoluna devam etmelidir.

Yapısal sorun, tabii Diyanet'in bir hükümet kurumu olmasıdır. Siyasetin diyani konulara ve Diyanet kurumuna müdahale etmemesi ve istismar etmemesi için de Diyanet İşleri özerk olmalıdır.

HER YERDE HÜRRİYET

DİĞER KANALLAR

[Facebook](#)

[Twitter](#)

[RSS](#)

[Kişisel Verilerin Korunması](#)

[Hürriyet Kurumsal](#)

[Bize Ulaşın](#)

Hürriyet
com.tr

© Copyright 2022 Hürriyet Gazetecilik ve Matbaacılık A.Ş